

Dzień Jakości FarU – Politechnika Gdańska, 09.06.2022 r.

Część I – Związek Uczelni w Gdańsku im. Daniela Fahrenheita (FarU)

Po co nam Związek Uczelni Fahrenheita?

prof. dr hab. inż. Adriana Zaleska-Medynska
Kierownik Katedry Technologii Środowiska, Wydział Chemii, Uniwersytet Gdański
Dyrektor Związku Uczelni w Gdańsku im. Daniela Fahrenheita

Podczas prezentacji zostaną przedstawione najważniejsze fakty dotyczące powołania i działalności Związku Uczelni w Gdańsku im. Daniela Fahrenheita, w tym cele do realizacji oraz najważniejsze działania operacyjne i inicjatywy zrealizowane od początku działalności Związku Uczelni Fahrenheita (FarU). Prowadzone prace koncentrowały się przede wszystkim na opracowaniu scenariuszy federalnych/konsolidacyjnych, określających optymalny program wspólnych działań oraz skorelowane programy działań dla każdej z uczelni przystępującej do federacji i obejmowały cztery główne obszary: (I) działalność naukową i w zakresie kształcenia; (II) współpracę z instytucjami zewnętrznymi; (III) działalność organizacyjną; oraz (IV) działania promocyjne i komunikacyjne. Dodatkowo, przedstawione zostaną informacje dotyczące projektu realizowanego przez Politechnikę Gdańską, Gdański Uniwersytet Medyczny oraz Uniwersytet Gdański, finansowanego przez Ministerstwo Edukacji i Nauki i ukierunkowanego na przygotowywanie kompleksowej analityki i studium wykonalności procesu utworzenia Związku Uczelni oraz przygotowanie uczelni uczestniczących w Związku do utworzenia federacji.

Potencjał konsolidacyjny zarządzania kształceniem FarU

dr inż. Agnieszka Lenzion
Centrum HR, Politechnika Gdańska
Lider zespołu ds. uwspólnienia zarządzania kształceniem i platformami nauczania na odległość FarU

Dydaktyka jako podstawowe zadanie uczelni, obok badań i nauki, jest najważniejszym i najszerszym obszarem działalności uniwersytetów, o strategicznym znaczeniu i wymiarze społecznym. W oparciu o art. 165 ust. 3 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, prowadzenie kształcenia na studiach nie podlega federalizacji. Możliwa jest natomiast konsolidacja zasobów materialnych i ludzkich, wspólne zarządzanie elementami procesów kształcenia, jak i zintegrowana realizacja zadań wspierających dydaktykę. Z tego względu, jak również mając na uwadze złożoność procesów dydaktycznych i działań je wspierających oraz liczbę zasobów w nie zaangażowanych, Zespół ds. uwspólnienia zarządzania kształceniem i platformami nauczania na odległość określił możliwości i potencjał konsolidacji uczelni Związku Fahrenheita w sześciu obszarach. Były to: szeroko pojęte studia i inne formy kształcenia, e-nauczanie, kadra dydaktyczna, wsparcie studentów oraz systemy zarządzania kształceniem i jakością kształcenia. Zespół zdefiniował podobieństwa i różnice, jak również określił problemy i potrzeby oraz wskazał dobre praktyki zarówno na poziomie pojedynczych in-

stytucji, jak i Związku. Na tej podstawie powstały propozycje dziewiętnastu wariantów konsolidacyjnych, spośród których trzy realizowane są już jako działania następcze.

Potencjał konsolidacji szkół doktorskich w ramach Uczelni Fahrenheita

prof. dr hab. Adam Prahl, UG

Dyrektor Szkoły Doktorskiej Nauk Ścisłych i Przyrodniczych, Uniwersytet Gdański

Lider zespołu ds. przygotowania połączenia szkół doktorskich uczelni związkowych FarU

W trakcie prac zespołu ds. przygotowania połączenia szkół doktorskich uczelni związkowych zaproponowane zostały trzy warianty zacieśniania współpracy w ramach procesu konsolidacji prowadzącego do utworzenia jednej wspólnej dla trzech uczelni szkoły doktorskiej (na tym etapie bardzo trudno jest ocenić w ilu dyscyplinach prowadzone byłoby/powinno być kształcenie). Kolejne warianty zakładają stopniowe rozszerzenie obszarów współpracy i podejmowanie wspólnych działań w procesie kształcenia doktorantów. Końcowym etapem ma być całkowite ujednoczenie tego procesu i powstanie jednej szkoły doktorskiej w ramach Federacji Uczelni Fahrenheita. Przedstawione założenia powinny przełożyć się na podniesienie jakości kształcenia w szkołach doktorskich/federacji szkół doktorskich, zwiększenie ich atrakcyjności, obniżenie kosztów funkcjonowania, wreszcie zwiększenie szans na pozyskiwanie funduszy zewnętrznych zarówno w obszarze wspierania projektów doktorskich, jak i procesów związanych z kształceniem i funkcjonowaniem szkół/federacji szkół.

Zespołowi powierzone zostało również zadanie następcze zakładające przygotowanie wspólnej instrukcji dla promotorów dotyczącej opieki nad doktorantem. Opracowany został dokument, który zawiera zbiór podstawowych zasad, zachowań, norm postępowania oraz dobrych praktyk jakie powinny mieć zastosowanie w relacjach promotor – doktorant w procesie kształcenia.

Welcome Point – tu wszystko się zaczyna

mgr Ewa Kiszka

Kierownik Biura ds. Umiejędzynarodowienia Uczelni, GUMed

Lider zespołu ds. przygotowania biura wspólnej organizacji krajowej i zagranicznej przyjeżdżających pracowników i studentów

Celem każdej uczelni o ambicjach uczelni umiejędzynarodowionej, z mocnym wizerunkiem i pozycją na światowym rynku szkolnictwa wyższego, powinno być dążenie do zapewnienia równowagi pomiędzy umiejędzynarodowieniem zewnętrznym i wewnętrznym. Strategie rozwoju naszych Uczelni, przyznanie PG i GUMed statusu uczelni badawczych, a UG Uniwersytetu Europejskiego, realizacja wielu kluczowych dla naszych Uczelni projektów, wskazuje na konieczność intensyfikowania działań w kierunku „otwarcia na świat”, podnoszenia kompetencji naszej społeczności, dostosowania się „wewnątrz” do realizacji postawionych sobie ambitnych celów. Jednym z kluczowych elementów w dążeniu do rozwijania międzynarodowej współpracy naukowej i dydaktycznej oraz przyciągania „talentów” jest profesjonalne wsparcie i integrowanie ze społecznością akademicką międzynarodowych studentów, gości, naukowców, profesorów wizytujących, nauczycieli, doktorantów, stażystów.

Problemem, z którym boryka się wiele polskich szkół wyższych jest brak strategii oraz przygotowania/dostosowania się do potrzeb zagranicznej części społeczności akademickiej, szybkiego reagowania na pojawiające się problemy i ich integracji. Dlatego w ramach prac konsolidacyjnych Uczelni Fahrenheita utworzono zespół i rozpoczęto prace nad przygotowaniem biura wspólnej organizacji krajowej i zagranicznej przyjeżdżających pracowników i studentów.

Część II – Nowoczesna Edukacja FarU

BEEofizyka, czyli jak gamifikacja ratuje świat!

dr Brygida Mielewska, prof. PG

Prodziekan ds. kształcenia Wydziału Fizyki Technicznej i Matematyki Stosowanej,
Politechnika Gdańska

Tam gdzie fizyka spotyka się z chemią, biologią i medycyną, siłą rzeczy, nie może być łatwo.

Czy da się zrozumieć zagadnienia termodynamiki, hydromechaniki, optyki czy akustyki w kursie jednego przedmiotu? Do tego okraszone teorią wiązania chemicznego, przewodnictwa nerwowego, działania ultradźwięków lub dekompresji. Jak pomóc studentom w systematycznej pracy z tak obszernym materiałem, jak podtrzymać ich zainteresowanie i motywację? Jak wreszcie osiągnąć „coś ekstra” i do tego „całkiem przy okazji”?

W prezentacji podzielę się doświadczeniami z gamifikacji przedmiotu Biofizyka – pomysłu innowacji dydaktycznej, w której studenci ucząc się, współdziałają na rzecz poprawy losu owadów zapylających, a przy okazji biofizyczną terminologię specjalistyczną poznają także w języku angielskim. Wstępny bilans zysków i strat wygląda optymistycznie. Oczywiście jest wysiłek, ale jest i systematyczny postęp, dobre emocje, poczucie udziału w czymś ważnym... A serce nauczyciela dodatkowo cieszy się z terminowo rozliczanych raportów i zadań. Dużo pracy po obu stronach, jednak widać, że warto!

Doskonalenie dydaktyczne i tutoring akademicki w Uniwersytecie Gdańskim

dr hab. Agnieszka Kowalkowska, prof. UG

Centrum Doskonalenia Dydaktycznego i Tutoringu, Uniwersytet Gdański

Celem wystąpienia jest przedstawienie podejmowanych przez UG aktywności służących podnoszeniu kompetencji dydaktycznych kadry akademickiej oraz genezy i ewoluowania działalności społeczności tutorów w kierunku krystalizowania się form pracy tutorskiej w strukturach instytucji uniwersytetu publicznego. Od stycznia 2021 r. aktywności te inicjowane i koordynowane są przez Centrum Doskonalenia Dydaktycznego i Tutoringu (CDDiT). Misja i wizja działań CDDiT prowadzących do szeroko zakrojonych inicjatyw na rzecz jakości kształcenia koncentruje się wokół: wsparcia mentorskiego dla nauczycieli akademickich potrzebujących pomocy w organizacji dydaktyki, koordynowania szkoleń doskonalących i podstawowych z tutoringu i innowacji dydaktycznych, organizowania współpracy zewnętrznej, w tym zagranicznej, na rzecz podnoszenia doskonałości dydaktycznej w UG, a także proponowania rozwiązań w zakresie zarządzania procesem kształcenia służących zapewnieniu wysokich

standardów z uwzględnieniem obszaru dydaktycznej ścieżki kariery akademickiej, kryteriów okresowej oceny aktywności dydaktycznej nauczycieli akademickich oraz prowadzenie diagnozy potrzeb kadry akademickiej i studentów.

Dydaktyka medyczna – wyzwania na przyszłość

dr hab. Agnieszka Zimmermann, prof. GUMed
Prorektor do spraw Jakości Kształcenia, Gdański Uniwersytet Medyczny

Kształcenie studentów kierunków medycznych jest oparte o standardy określone przez Ministra Edukacji i Nauki, opracowywane we współpracy z Ministrem Zdrowia. Ich rolą jest zagwarantowanie osiągnięcia ujednoczonego zasobu wiedzy i umiejętności przy zapewnieniu wysokiej jakości kształcenia i właściwego doboru efektów uczenia się przygotowujących do wykonywania zawodu. Standardy muszą być spójne z aktualną wiedzą medyczną, która bardzo dynamicznie się zmienia. Zmienia się także praktyka kliniczna, która coraz częściej wykorzystuje wirtualną (VR) i rozszerzoną (AR) rzeczywistość. Dodatkowo zwiększa się liczba studentów, przy jednocześnie rosnącym problemie braku kadry dydaktycznej, która składając się przede wszystkim z wysokiej klasy specjalistów znajduje lepsze oferty pracy na rynku usług zdrowotnych. Uczelnie medyczne stoją zatem przed wieloma wyzwaniami. Muszą uwzględnić sztywne ramy narzucone standardami i umiejętnie wykorzystywać nowoczesne technologie w celach dydaktycznych: np. druk 3 D, sztuczną inteligencję, chatboty, technologię digital twin, która pozwala przenosić ze świata rzeczywistego do wirtualnego np. łańcuchy dostaw leków czy odwzorowywać części ludzkiego ciała tworząc ich cyfrowe bliźniaki.

Część III – Społeczna Odpowiedzialność FarU

Zrównoważony Rozwój na PG w praktyce

mgr Tatiana Ilczyszyn, mgr Agnieszka Piotrowicz
Dział Zarządzania Jakością, Politechnika Gdańska

Celem prezentacji jest przedstawienie doświadczeń Politechniki Gdańskiej w zakresie wdrażania Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ na Uczelni i wśród społeczności PG. Politechnika Gdańska podjęła szereg działań, które pozwolą mieć realny wpływ na zatrzymanie negatywnych skutków zmian klimatycznych i zmianę postaw proekologicznych społeczności PG (studentów i pracowników). Jednym z pierwszych działań było opracowanie raportu podsumowującego dotychczas zrealizowane działania na PG w tym zakresie. W raporcie autorzy odnieśli się do czterech filarów działalności PG: badań, zaangażowania publicznego i partnerstwa, kształcenia i działalności studenckiej, wewnętrznego działania Uczelni. Kolejnym ważnym krokiem była realizacja warsztatów EkoPG z wykorzystaniem metodyki service design w czasie, których przedstawiciele społeczności PG wypracowali szereg pomysłów, które aktualnie są w trakcie testowania lub wdrażana do praktyki PG. Politechnika Gdańska planuje kolejne działania w tym obszarze, między innymi opracowanie Planu Klimatycznego na lata

2022-2030, aktualizację Raportu dotyczącego Zrównoważonego Rozwoju na PG oraz realizację kolejnych warsztatów z tego obszaru.

*Nauka dla społeczeństwa. Przegląd wybranych praktyk z zakresu społecznej odpowiedzialności
Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego*

dr Agnieszka Anielska
Sekcja Promocji, Gdański Uniwersytet Medyczny

Deklaracja Społecznej Odpowiedzialności, której Gdański Uniwersytet Medyczny jest sygnatariuszem od 2019 roku, zobowiązuje Uczelnię do uwzględniania i stosowania zasad społecznej odpowiedzialności we wszystkich obszarach działalności, jak również upowszechniania tych zasad wśród interesariuszy. Jednak szeroko rozumianą działalność na rzecz społeczeństwa GUMed zaczął rozwijać wiele lat przed przystąpieniem do tej ogólnopolskiej inicjatywy. Istotnym punktem odniesienia była dla nas norma ISO 26000 zawierająca podstawowe zasady społecznej odpowiedzialności i definiująca siedem jej obszarów – od ładu organizacyjnego i praktyk z zakresu pracy, poprzez środowisko naturalne aż po zaangażowanie społeczne. Dlatego wśród podejmowanych przez nas inicjatyw znaleźć można zarówno działania z zakresu profilaktyki zdrowotnej, kampanie społeczne, jak również akcje proekologiczne.

Uzyskanie statusu uczelni badawczej było dla nas impulsem do realizacji kolejnych projektów. Jako miejsce „tworzenia” wiedzy swoją misję upatrujemy również w jej popularyzacji. Celem naszych ostatnich przedsięwzięć, o których opowiem podczas spotkania, jest przybliżenie społeczeństwu historii medycyny oraz wpływu badań naukowych na rozwój praktyki klinicznej i jakość życia pacjentów. Ukazując rolę badań naukowych w medycynie i szereg współczesnych wyzwań chcemy również inspirować utalentowaną młodzież do wyboru ścieżki akademickiej.

Program stażowy w Centrum Zrównoważonego Rozwoju UG, refleksje po pierwszej edycji

dr Barbara Kijewska
Prodziekan ds. studenckich Wydziału Nauk Społecznych, Uniwersytet Gdański
Koordynator Programu Stażowego w Centrum Zrównoważonego Rozwoju UG

Centrum Zrównoważonego Rozwoju Uniwersytetu Gdańskiego (CZRUG) jest ogólnouczelnianą pozawydziałową jednostką powołaną w styczniu 2021. Głównym zadaniem Centrum jest wspieranie, koordynowanie i podejmowanie działań upowszechniających cele Agendy 2030 na rzecz zrównoważonego rozwoju wśród społeczności akademickiej i w otoczeniu społeczno-gospodarczym Uczelni. Centrum realizuje niniejsze cele poprzez 7 programów merytorycznych oraz Program Stażowy jako formę współpracy ze studentami w ramach praktyk studenckich. Celem wystąpienia jest podzielenie się doświadczeniem po pierwszej edycji programu stażowego.